3 ـ ردەكى ورتالىقتىڭ شينجياڭ قىزمەتى جونىندەگى اڭگىمە ئاماجلىسىنىڭ رۇخسەت ۋىرەنەيىك، دايەكتىلەندىرەيىك
جاڭا داۋىرددەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شينجياڭ قۇرۇشنا قۇلشىنايلىق

علىم ـ تەخنىكا ارقىلى ماقتا ەگىپ، بايۇ جولنا ئۆتۈستى

جوعارى ساپالى دامۇدى نلگەرلەتۇ تەكسەرىپ ـ ژەرتەۋ ساپارى

ئىرىشى شاڭ شينجياڭ ماقتا ئىشلەندىرۇش ـ كەركەۋ ـ بىشكەندىرىش

□ انار بۇلت / شينجياڭ گازەتىنىڭ ئەتلىسى حان چينيان

4 ـ ايدىڭ 10 ـ كۈنى ئەتلىسى يوپۇرعا اۋدانى تەرىم قالاشعى كولدى ئمالى قىستاعىنىڭ ئبىر اتىزىنا بارعاندا، كەڭ كوسلگەن ماقتا اتىزىندا نەبارى 6 ادام عانا جۇمىس دىستەپ جاتقاندىعىن كوردى.

"گۇر ـ گۇر..." بەيدۇ جول نۇسقاۋ جۇيەسى ورناتىلعان شوفەرسز تراكتور كوپ يقۋاتى ئبىر تۇلعالاندىرىلعان تۇقىم سەپكىش ماشينانى سۇيرەپ، الدىن الا بەلگىلەنگەن جول جەلىسىمەن تۇقىم سەۋپ بارادى، تىڭايتقىش بەرۋ، تۇقىم سەبۇ، جارعاق جابۇ سياقتىلار ئبىر جولدا ورىندالىپ، قاز ـ قاتاز تىزىلگەن جارعاق تەپ ـ تەگىس اتىزدا رەتتى سوزىلىپ جاتىر. قىستاق تۇرعنى ياسىن ماەمەت اسەرلەنە: "ئبز ماقتا ەگۇدە 'جوعارى علىم ـ تەخنىكادان پايدالانىپ' كەتتىك، ئدال ولشەپ تۇقىم سىڭىرەمز، ەڭبەككۇشتى، ۋاقىتتى ۇنەمدەيمىز"، ـ دەدى.

تراكتور كابينكەسىنىڭ ىشىندە شوفەردىڭ وڭ جاق الدىڭعى جاعىنا ئبىر تۇرتپەلى مەڭگەرىلەتىن كريستالدى ەكران ورناتىلعان، تراكتوردىڭ جۇمىس دىستەۋى مەن اتىز ورتاسى سياقتى جالپى مالىمەت كىرگىزىلگەن، تۇرتپەنى باسپ جاساندى سەرىكپەن ورىن بەلگىلەپ، جول نۇسقاۋ جۇيەسىن اشقاندا، تراكتور اۋتوماتتى ئجۇرۇۋ ۇلگىسىنە كىرەدى دە ماي شۇمەگىن، رولدى ادامنىڭ مەڭگەرۇىنىڭ قاجەتى بولماي، بەلگىلەنگەن ئتۇزۇۋ سزىق بوينشا ئبىر قالىپتى قوزعالىسپەن العا ىلگەرىلەيدى.

"بەيدۇ جول نۇسقاۋ جۇيەسى ورناتىلعان تراكتور تاعى دا ارالىق ساقتاپ ئبىر قالىپتى قوزعالىسپەن جۇرە الادى، پارىق 2 سانتيمەتردەن اسپايدى"، ـ دەدى ياسىن.

بۇرىن كولدى ئمالى قىستاعىنىڭ تۇرعندارى ماقتا تۇقمىن سەپكەندە سالالى تاقتا اتىزىنا تاياقشا قاعىپ، ئجىپ تارتىپ قوياتىن، تۇقىم سەبۇ ئتۇزۇ بولدى ما، جوق پا، سالالى اتىزدى جالعاۋ دۇرىس بولدى ما، جوق پا؟ بارلىعندا شوفەردىڭ قولى مەن كوزىنە عانا سۇيەنۇگە تۇرا كەلەتىن؛ قازىر ماقتا تۇقمىن سەپكەندە بەيدۇ جول نۇسقاۋ جۇيەسى پايدالانىلادى، ماقتا تەرۇدىڭ تۇتاس بارىسى ماشينالاندى... تەخنىكاسى وزىق، مەڭگەرىلۇى زەرەدەلىلەنگەن اۋىل شارۋاشلىق ماشينالارى يوپۇرعا اۋدانىنىڭ ماقتا اتىزدارىندا بارعان سايىن كوپتەپ پايدا بولا باستادى.

"ئدال ولشەپ ەگىلەدى، سۇ مەن تىڭايتقىش ئبىر تۇلعالاندىرىلدى، سۇ ۇنەمدەپ سۇاردى، ۇشقىش سىز اپپارات ۇشىردى، ساقتاندى، ماشينالاندىرىپ تەردى، بۇل كۇندەرى ئبزدىڭ ماقتا ەگۇ، جيناۋدىڭ تۇتاس بارىسى ماشينالاندى". ياسىن تەبىرەنە: "وتبا سمىنىڭ 500 مۇ جەرىنە ماقتانى 5 كۇنگە جەتكىزبەي ەگىپ بولدىق، بۇگىن ئبز باسقا قىستاق تۇرعندارىنا كومەكتەسپ ماقتا ەگىسپ جاتىرمىز"، ـ دەدى.

بيىل 44 جاستاعى ياسىن 20 جىلدان استام ۋاقىت ماقتا ەككەن. "بىلتىر مەن 500 مۇلىق ماقتا اتىزىنا 420 مۇلىق بادەن كىرىستىرە ەگىپ، تازا كىرىسىم ئبىر ميلليون يۇاننان استى. بيىل 'جوعارى علىم ـ تەخنىكادان' پايدالاندىق، بارلىق جەرگە بادەن كىرىستىرە ەكتىم، كىرىسىم بىلتىرعىدان جوعارى بولاتىنى مۇندا تۇر"، ـ دەدى ياسىن تولىق سەنىمەن.

ماقتا جينايتىن مەزگىلگە جەتكەندە ماقتا تەرۇ ماشيناسى ماقتا اتىزىنىڭ ىشىندە ئبىر "ئجۇرىپ" وتسە بولعانى، ماقتا تەرىلىپ بولادى.

"بۇرىن 50 مۇ جەرگە ماقتا ەكسەك، مەن وزگەلەردى كومەككە شاقىرۇشى ەدىم، ەگىستىك قاربالاس كەزىندە 20 ادامعا دەيىن شاقىراتىنمىن، ئار ادامنىڭ كۇندىك ەڭبەكاقسى 150 يۇان بولاتىن". ياسىن كۇلە سويلەپ: "قازىر وعان ۇقساماىدى، قىستاق تۇرعندارى علىم ـ تەخنىكا ارقىلى ماقتا ەگۇدىڭ جاڭا جولىنا ئۆتۈستى"، ـ دەدى.

يوپۇرعا اۋدانى اۆتونوميالى رايوندىق علمي زەرتتەۋ اكادەمياسىنان، ورىندارىمەن سەلبەستى، تەخنيكەر وتباسىلارىنا توتە باردى، ساپالى تۇقىم ەگۇدىڭ تاماشا ادىستەرى تىكە اتىز باستارىنا جەتتى، تەخنيكامەن جەتەكشىلىك ەتۇ تىكە جەكە ادامدارعا تياناقتالدى. ماقتا ئوندىرىسى بۇرىنعى سىڭار جاقتى ئوندىرىس مولشەرىنە ۇمتىلۇدان الدىمەن ساپانى دامىتۇعا اينالىپ، "مولشەردەن" "ساپاعا" ئوتۇدى جۇزەگە اسىردى.

"قازىر ماقتانى ەگۇدىڭ، جيناۋدىڭ تۇتاس بارىسىن ماشينالاندىرۇدى پايدالانۇ دەڭگەيى 80%تەن استى، ورتا ەسەپپەن بىرلىك ئونىمى 450 كيلوگرامعا، مۇ باسىندىق ئونىمى 500 كيلوگرامنان اسقان جوعارى ئونىمدى ماقتا اتىزدارى ئجيى كەزدەسەدى"، ـ دەدى يوپۇرعا اۋداندىق اۋىل شارۋاشلىعى، اۋىل ـ قىستاق مەكەمەسىنىڭ اۋىل شارۋاشلىق تەخنيكاسىن جالپىلاستىرۇدى زەرتتەۋشىسى جوۋ حاۋساي.

وزگەشە كليمات شارت ـ جاعدايى يوپۇرعا اۋدانىنىڭ كۇشكە يە ۇزىن تالشقتى ماقتانىڭ جاڭا ئوندىرىس وڭىرىنە اينالدىردى، جىل سايىن ماقتا ەگىلەتىن جەر كولەمى 650 مىڭ مۇ جەرگە تۇراقتاندى. "بىلتىر قىستاعىمزدىڭ جان باسىندىق ورتاشا تازا كىرىسى 10 مىڭ 795 يۇان بولدى، ماقتادان كىرەتىن كىرىس 6000 يۇانعا جەتتى"، ـ دەدى كولدى ئمالى قىستاعى تۇرعندار كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ماقسۇم مۇسا.

سانجى شۇەيۇانى وقۇشىلار ۇيىمى:

شىندىقتىڭ جاي ـ جاپسارىن ايتىپ، نەگىزسىز سوزدەرگە توتىتارىس بەرەمىز

ئبىر ئبولىم حالقارالىق ايگىلى ماركالار مەن حالقارالىق قۇرىلىمدار ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" دەگەندى جەلەۋ ەتىپ، شينجياڭ ماقتاسىن بىتەتۇدەن باس تارتامىز دەپ داۋرىقتى. سانجى شۇەيۇانىنىڭ وقۇشىلار ۇيىمى شۇەيۇاندىعى بارلىق وقۇشىلار اتىنان بۇنى قاتاڭ جازعىرادى! شىندىقتى بىلمەي، دۇرەمەككە ىلەسپ دۇرلىككەندەر ئبىز وقۇشىلار ايتقان شىندىق پەن ئىستىك جاي ـ جاپسارىنا قۇلاق تۇرىڭدەر.

راپحات ابىلەت بىلاي دەدى: قازىر شينجياڭ تاريحتاعى ەڭ جاقسى دامۇ مەزگىلىندە تۇر، تيانشان الابىندا ەكونوميكا قارىشتاپ دامعان، حالىق تۇرمىسى قاۋىرت جاقسارعان، قالا مەن اۋىلدا ۇلكەن وزگەرىس بولعان، ۇلتتار بارىنشا ىنتىماقتاسقان شىت جاڭا بەينە جارىققا شقتى. امەريكا مەن باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر بۇلدىرۇگە سۇقتانىپ وتىر، ئبراق ولار جۇڭگو حالقىنىڭ ىنتىماعىنا ئسال قارادى. ئبز شىندىقتىڭ تۇبىندە وتىرىك ـ وسەكتەردىڭ ئشين شعارىپ، تاريحتىڭ كۇرەسىنىە كومپ تاستايتىندىعىنا كامىل سەنەمىز. مەنىڭ اۋىلىم حوتاندا ادامدار كەدەيلىكتەن ارىلۇ ئۇشىن وڭاتىن تاۋىپ سىرتقا شعىپ جۇمىس دىستەۋگە تىرىسادى. مەنىڭ ساباقتاستارىمنىڭ، بالا كۇننەن بەرگى دوستارىمنىڭ اراسىندا ەگىنشىلىكپەن اينالىساتىندار، جۇمىس دىستەيتىندەر بار، جەردى كوتەرمەگە الىپ ماقتا ەگىپ، ماقتا ەگەتىن ىرگەلى وتباسىنا اينالعاندار دا بار.

ۋ شياۋشۋان بىلاي دەدى: مەنىڭ اۋىلىمدا ماقتا اتىزدارى كەڭ كوسلىپ جاتادى، ماقتا ەگۇ، ماقتا جيناۋ الدەقاشان جوعارى دەڭگەيدە ماشينالاسقان. ماقتا ئبزدىڭ تۇرمىسىمزعا مولشىلىق جانە تابىس شاتتىعىن اكەلىپ، بىزگە جارقىن ئومىر تۇرالى ئتاتتى ارمان سىيلادى. شينجياڭدىعى ئار ۇلت باۋىرلاستار ماقتا ئوندىرۇ، ماقتا ونىمدەرىن وڭدەۋ بارىسىندا تاتۋ ـ ئتاتتى سىيلاسىپ، بىرگە ۇيرەنىپ، بىرگە اۋقاتتانىپ جاتسا، بۇعان امەريكا مەن باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر ورشەلەنە "زورلىقپەن ەڭبەككە سالدى" دەپ كۇيە جاعىپتى. بۇل ئبىر ماسقارالىق ويىن، بۇل ماسقارالىق وينعا ارام نيەت جاسىرىنعان، ساياسي قاسكۇنەمدىك پەن ساياسي ماقسات جۇكتەلگەن. شينجياڭدا قازىر ەكونوميكا دامعان، قوعام ورنىقتى، ۇلتتار ىنتىماقتى، ئبز، ئسوز جوق، ونى ەسەلەپ قادىرلەۋىمىز، ەسەلەپ ايالاۋىمىز كەرەك.

ياڭ يانشيا بىلاي دەدى: اشىق اسپان، اقشا بۇلت، اينالانىڭ ئبارى اپپاق ماقتا مەنىڭ بالا كۇنىمدەگى ەستەلىكتەردىڭ ىشىندەگى جان سۇيىنتەرلىك كورىنىستەر. ئداۋىردىڭ العا باسۋى مەن علىم ـ تەخنيكانىڭ دامۇىنا مەڭزەس، قازىر ماقتا اتىزىندا كوبىنەسە ماشينالار قايشالىسىپ جۇرەدى، ماقتانى قولمەن جيناۋ بىرتىندەپ تاريحقا اينالعان. شينجياڭدىق بولعان ئبز ماقتامەن ماقتانامىز، ماقتا ۇشىن ەڭبەك ەتسەك ئوزىمىزدى باقتىتى سەزىنەمىز. مەن ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ماسەلەسىن جەلەۋ ەتىپ جۇڭگونى قىسپاققا العىسى كەلەتىندەردەن سەندەر كوزبە ـ كوز تەكسەرۇ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ كوردىڭدەر مە دەپ سۇراعىم كەلەدى. سەندەردىڭ سۇبيەكتيۋ دولبارلارىڭ شينجياڭعا، جۇڭگونىڭ ماقتا كاسىپ تىزبەگىنە زالال جەتكىزىپ قانا قويماي، وزدەرىڭنىڭ مۇددەلەرىڭدى دە زيانداىدى.

ئبز پاك تە ادالمىز، ئبز دوس پەيىلدى اشىق ـ جارقىنبىز، ئبزدىڭ شينجياڭنىڭ ورنىقتىلىعى مەن داۋىن قورعايتىن ەركىمىز بولاتتاي بەرىك. سانجى شۇەيۇاننىڭ وقۇشىلار ۇيىمى وسى ارادا مىنانى دارىپتەيدى: قالىڭ جاس وقۇشىلار ىنتىماقتاسىپ، ايقىن پوزيتسيا ئبلدىرىپ، دۇنيە ئجۇزى حالقىنا ئبزدىڭ ئۇنىمزدى جەتكىزىپ، شينجياڭعا ورىنسىز كۇيە جاققان وتىرىك ـ وسەكتەردىڭ ئوز ـ وزىنەن پاش بولۇىنا مۇمكىندىك جاسايىق!

اۆتونوميالى رايوندىق ماقتا ـ كەندىر سەرىكتەستىگى ئۇرىمجى ماقتا ـ كەندىر پۇنكتى:

وسەك ـ ايادى باتىل اشكەرەلەپ، كورىكتى مەكەن قۇرامىز

جۇىقتا H&M، نايكى قاتارلى ئشىنارا شەتەل ايگىلى ماركالى سەرىكتەستىكتەر شينجياڭدا "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ئومىر ئسۇرىپ وتىر دەپ داۋرىعىپ، مالىمدەمە جاريالاپ شينجياڭ ماقتاسىن پايدالانۇدان باس تارتتى. بۇعان قاراتا ئبز وي ـ سانانى سەرگەك ۇستاپ، امەريكادىعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەردىڭ پاسىق نيەتىن انىق كورە ئبلۇىمىز كەرەك. ولار جۇڭگونىڭ حالقارادىعى وبرازىنا كۇيە جاعىپ، ورايدان پايدالانىپ جۇڭگونىڭ ماقتا توقىماشىلىق بۇيىمدارىن جانە كاسىپ سالالارىن قىسپاققا الماقشى بولدى.

ئۇرىمجى ماقتا ـ كەندىر پۇنكتىنىڭ 40 جىلعا تاياۋ تاريحى بار، بۇرىننان بەرى ماقتانى قامبادا ساقتاۋدىڭ قاتىستى كاسىپتەرىمەن شۇعىلدانىپ كەلەدى، بارلىق جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەر ۇزاق ۋاقىتتان بەرى شينجياڭدا قىزمەت دىستەپ، تۇرمىس كەشىرىپ كەلگەن، شينجياڭنىڭ ماقتا كاسىپ سالاسىنىڭ جاعدايىن ئبز ەڭ قانىق بىلەمىز.

وزگەشە جاعراپيالىق جانە كليمات شارت ـ جاعدايىنا يە شينجياڭ ماقتاسى تاماشا ساپا ازىرلەگەن. شينجياڭنىڭ ماقتا ئونىم مولشەرى ئۇرتىس بۇكىل ەل بوينشا الدىدا كەلەدى، شينجياڭ ماقتاسى ەل ئىشى ماقتا توقىماشىلىق كاسىپ سالاسىنىڭ بايىاندى، اقاۋسز دامۇىنىڭ ماڭىزدى شيكىزات كەپىلى، سوندداي ـ اق تۇتاس جەر شارىندىعى كاسىپورىندار سالاسى ورتاق مويىنداعان جوعارى ساپالى تابيعي تالشق شيكىزاتى، تۇتاس جەر شارى كولەمىندەگى ماقتادان جاسالعان توقىما بۇيىمدارىنىڭ، كىيم ـ كەشەكتەردىڭ تۇراقتى تۇتىنۇ قاجەتىن ئبرشاما جاقسى قامداپ وتىر. وتە ـ موتە، شينجياڭنىڭ جەرگىلىكتى ۇزىن تالشقتى ماقتاسى جوعارى ساپالى ماقتا ئجبىنىڭ نەگىزگى شيكىزاتى رەتىندە، ەل ىشىندەگى تومەن بۇىنداعى كاسىپورىندارداڭ جوعارى ساپالى تىستق كەزدەمە ئوندىرۇىنىڭ العاشقى تاڭداۋىنا اينالدى. جۇىق جىلداردان بەرى شينجياڭ ماقتاسىن ەگۇ، ماقتا ئوندىرىسى ورنىقتىلىقتى ساقتادى، ماقتا توقىماشىلىعى جانە كىيم ـ كەشەك كاسىپ سالاسى تەز قارقىنمەن دامىپ، رايونىمىز ەكونوميكاسىنىڭ دامۇىن جەبەۋدە، كەدەي حالىقتى كەدەيلىكتەن ارىلتىپ كىرىستەرىن ارتتىرۇعا كۇش ۇستەۋدە، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ جۇمىستانۇىن شەشۇدە، حالىق تۇرمىسىنىڭ ىرىس ـ قۇتىن ارتتىرۇدا ماڭىزدى رولىن ساۋلەلەندىردى. توقىماشىلىق جىپتەرىن مانەرلەۋ، ئوندىرىس بۇىندارىندا شينجياڭدىعى ماقتا توقىماشىلىعى كاسىپورىنداري ەل ئىشى ـ سىرتىندىعى وزىق جابدىقتاردى جانە اۆتوماتتى قۇرىلعىلاردى جالپى بەتتىك پايدالانىپ، زەردەلەنگەن ئوندىرىس سەحنى قۇرىپ، ەل ئىشى ماقتا توقىماشىلىق كاسىپتەرى دامۇىنىڭ ەڭ جوعارى دەڭگەيىن ايگىلەپ، ەل ئىشى ماقتا توقىماشىلىق كاسىبىندە كەم بولسا بولمايتىن تىرەكتى كۇشكە اينالدى.

امەريكادىعى، باتىستاعى جۇڭگوعا قارسى كۇشتەر ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" وسەك ـ ايادىن قىسىنسىز ويدان شعارۇىنىڭ تۇپكى ماقساتى ـــ شينجياڭ ماقتا كاسىپ سالاسىنىڭ نەگىزىن ئبۇلدىرۇ، جۇڭگونىڭ ماقتا توقىماشىلىق كاسىپ سالاسى تىزبەگىن ئبۇلدىرۇ، شينجياڭنىڭ ورنىقتىلىعىنىڭ، دامۇىنىڭ اسا تاماشا جاعدايىن ئبۇلدىرۇ، ئبز ولاردىڭ ماقساتىنا، استە، جول بەرمەيمىز. ماقتانى قامبادا ساقتاۋ كاسىپورنى رەتىندە، ئبز قىزمەت وتەۋ تانىمىن كۇشەيتىپ، قامبادا ساقتاۋ، زات اينالىمى قىزمەتىن ويداعدايى دىستەپ، حاۋىپسز، جوعارى ئونىمدى، قولايلى وسىزاماندانعان زات اينالىمى قىزمەت وتەۋىن قۇرىپ، شينجياڭ ماقتاسىنىڭ تاماشا ەرتەڭگى ئۇشىن ئوز كۇش ـ قۇاتىمىزدى قوسامىز.

□ پومپەونىڭ شينجياڭعا ساياتىن جۇڭگوعا قارسى سوزدەرىنە باتىل قارسى تۇرامىز

بۇل جاقتىڭ كورىنىسى ايرىقشا تاماشا

□ ئۇرىمجى قالاسى تيانشان رايونى ىرداۋچياۋ اۋماعىن باسقارۇ كوميتەتىنىڭ مەڭگەرۇشىسى ئالي عوپۇر

پومپەو، جىلى گو ـ ىن شينجياڭنىڭ ادامدىق ۇقسىنىڭ دامۇ جاعدايىنا جانە شينجياڭدىعى ئار ۇلت حالقىنىڭ باقتىتى تۇرمىسىنا قيىنسىز سوقتىقتى جانە قاساقانا كۇيە جاقتى، بۇل جۇڭگونىڭ ىشكى ىسىنە دورەكىلىكپەن كيلىككەندىك.

مەن شونجى اۋدانىنداعى كوپ ۇلتتى ۇلكەن شاڭىراقتا تۇدىم، كىشكەنتاي كەزىمدە اكە ـ شەشەمنىڭ قىزمەتى قاربالاس بولعاندىقتان مەنى ئبىر حانزۇ اجەيدىڭ قاراۋىنا تاپسىردى. اجەي ماعان دەن قويا قاراپ، ماعان كوپتەگەن ەرتەگىلەردى ايتىپ بەرەتىن ئارى ماعان ادام بولۇدىڭ جولىن ۇيرەتتى. كىشكەنتايىمنان مەن ئار ۇلت مۇشەلەرىنىڭ تەرەڭ سۇيىسپەنشىلىك ورناعان ەتەنە قارىم ـ قاتىناسىن سەزىندىم.

مەنىڭ دوستارىمنىڭ اراسىندا حانزۇ، قازاق، وزبەك دوستارىم بار، كوپشىلىك بىرگە وينايتىن، بىرگە ۇيرەندىك. 1996 ـ جىلى شينجياڭ داشۇەسىنە ەمتيحان بەرىپ قابىلداندىم، وقىتۇشىلار بىزگە ۇلى وتانىمىزدىڭ تاريحى مەن مادەنيەتىن ۇيرەتتى، ئار ۇلت ساباقتاستار، دوستار ئتۇرلى قيىمىلداردى بىرگە ورىستەتىپ، ىنتىماقتى، دوستىق سۇيىسپەنشىلىكتى نىعايتا تۇستىك.

2001 ـ جىلى داشۇەنى تاۋىسقاننان كەيىن مەن پارتيانىڭ ۇندەۋىنە ئۇن قوسىپ، سارالانعان وقۇشى رەتىندە، شەت ـ شالعايداعى جاپالى جاڭاشار اۋدانىنىڭ اۋىل ـ قالاشعىنا بارىپ 9 جىلدان استام ۋاقىت قىزمەت دىستەدىم. وسى ۋاقىتتا مەن شينجياڭنىڭ اۋىل ـ قىستاقتارىندا تۇىلعان وراسان زور وزگەرىستەرگە، مىندەتتى وقۇ ـ ىعارتۇدىڭ جالپىلاسۇىنان اۋىل شارۋاشلىعىنىڭ ئوندىرىس ۇلگىسىندەگى وزگەرىسكە، ونان اۋىل ـ قىستاق نەگىزدىك قۇرىلعىلاردىڭ ىدىق ساياسي كەڭەس پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ القاسى اتىنان سالىستىرىپ تەكسەرۇ جۇرگىزدى ئارى باستاماشىلدىقپەن ئۇزىن سالىستىرىپ تەكسەرىپ، سىندى ىرىقتىلىقپەن قابىلدادى. پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ باسقا دا مۇشەلەرى ئبىر ـ بىردەن سويلەپ، سىن جانە ئوز ـ وزىنە سىندى قاتاڭ ورىستەتتى. كوپشىلىك اشىق ايتىپ، ماسەلەلەرمەن بەتپە ـ بەت كەلىپ، ورتالىقتىڭ 6 ـ شارلاۋ گرۇپپاسى شارلاۋدا اڭىس ەتكەن پىكىرلەرىن ئبىر ـ بىرلەپ ولشەمگە، ۇلگىگە تۇرالاپ، پىشاقتىڭ ئدۇزىن شىكە قاراتۇداي وزىنە توڭكەرىس جاساۋ رۇحىن ساۋلەلەندىرىپ، ئوزىن بورشالاۋ ارقىلى جۇرەكتىلىكپەن ايىبىن اشىپ، ئمىنىن كورسەتىپ، ئبىر ـ بىرىنە سىن ايتۇدا بەت قىزارتىپ، تەر شعارۇعا باتىل بولىپ، پارتيا ىشىندەگى ساياسي تۇرمىستىڭ ساياسي سىپاتى مەن پرينسيپتىك سىپاتىن ايگىلەدى.

نۇرلان ئبىلماجىن قورىتىندى سوزىندە بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ئتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ئتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، يدەيا مەن ارەكەتتى باتىل تۇردە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىمەن، ورناستىرۇلارىمەن بىرلىككە كەلتىرىپ، وسى رەتكى دەموكراتيالىق تۇرمىس جىنىن جاڭا باستاما ەتىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكوم